

REFERAT Udvalget for regional udvikling d. 30-11-2022

Mødedato Onsdag d. 30. november 2022 kl. 14:00

Mødested Video

Mødedeltagere Michael Nielsen, C, Kim Johansen, A, Anne Marie Geisler Andersen, B, Jens Wistoft, V, Tage Petersen, V, Preben Friis-Hauge, V (Fravær), Lars Erik Hornemann, V, Karsten Uno Petersen, A (Fravær), Meho Selman, A, Martin Schmidt Konradsen, Ø, Elin Søndergaard, A (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Drøftelse af ansøgning fra Tønder Handelsskole om status som profilgymnasium.....	3
Eventuelt.....	7
Næste møde.....	8
Underskriftsside.....	9

Punkt 1: Drøftelse af ansøgning fra Tønder Handelsskole om status som profilgymnasium

22/54435

Resumé

Med de nye regler for kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på gymnasierne, har regionsrådet fået mulighed for at godkende, at et gymnasium kan blive et profilgymnasium, hvis det har en særlig stærk faglig profil inden for et fagligt område.

Der er modtaget én ansøgning om status som profilgymnasium. Den kommer fra Det Blå Gymnasium & Tønder Handelsskole, som søger om godkendelse som profilgymnasium i tysk. Afsættet for ansøgningen er skolens særlige fokus på det tyske sprog gennem de seneste fem år, herunder en nyligt godkendt hhx studieretning med undervisning på tysk. De almene gymnasier anført af Tønder Gymnasium og Deutsche Gymnasium für Nordschleswig er imod ansøgningen, da de ikke mener, at den lever op til kriterierne for et profilgymnasium.

Administrationen vurderer, at ansøgningen i en vis udstrækning lever op til kriterierne, men at det kan diskuteres, hvorvidt der er tale om et særligt stærkt og veletableret uddannelsesstilbud. Administrationen indstiller derfor sagen til drøftelse.

Sagsfremstilling

Elevfordelingsaftalen (juni 2021 og maj 2022) og den efterfølgende lovgivning indebærer, at regionsrådet kan godkende, at et gymnasium bliver et profilgymnasium.

Et gymnasium skal have en særlig stærk faglig profil inden for et fagligt område fx musik, naturvidenskab eller sprog for at blive godkendt som profilgymnasium. Til et profilgymnasium kan ansøgere, der er relevante for profilen, opnå forrang til at få reserveret en foreløbig plads på gymnasiet som profilelev.

Der findes i dag tre godkendte profilgymnasier: Aurehøj Gymnasium, Sankt Annæ Gymnasium og Frederiksberg Gymnasium. De første to gymnasier har profilstatus inden for musik, mens det sidste har en profil i "Kompetent Medborgerskab".

Region Syddanmark har modtaget én ansøgning til fristen (1. oktober 2022) om at få status som profilgymnasium fra næste skoleår. Ansøgningen er fra Det Blå Gymnasium & Tønder Handelsskole (herefter Tønder Handelsskole), som søger om godkendelse som profilgymnasium i tysk.

Ansøgningen fra Tønder Handelsskole

Tønder Handelsskole beskriver i deres ansøgning, hvordan de gennem de seneste fem år har arbejdet målrettet på udvikling af deres sprogområde. Arbejdet har haft et særligt fokus på det tyske sprog, og her nævner Tønder Handelsskole bl.a. deres to uddannelsespuljeprojekter "Uddannelse og Bildung i grænseregionen" (2018-2020) og "Tysk i et karriereperspektiv" (2021-2024) som eksempler på dette.

Skolens tysk-satsning skal ses i sammenhæng med den stigende mangel på tyskkompetencer i Syddanmark og på landsplan, både inden for uddannelsessektoren og i erhvervslivet.

Tønder Handelsskole fremhæver, at de som det eneste gymnasium i Danmark er godkendt af det tyske kulturministerium til at udbyde et erhvervsprogs-certifikat (DSD 1 PRO). Certifikatet kan bruges, hvis man vil læse videre i Tyskland, men det giver ikke direkte adgang til tyske universiteter.

Endvidere bemærker Tønder Handelsskole, at de i august 2022 har fået Børne- og Undervisningsministeriets godkendelse til at udbyde studieretningen afsætning A og tysk A med undervisning på tysk i de to studieretningsfag, samt i fagene historie B og samfundsfag C. Skolen arbejder nu på at få godkendt tysksproget undervisning i virksomhedsøkonomi, international økonomi, og matematik, forud for opstarten af næste skoleår.

Med den tysksprogede studieretning søger Tønder Handelsskole at igangsætte et nyt uddannelsesstilbud, som de særligt forventer vil henvende sig til det tyske mindretal nord for grænsen og det danske mindretal syd for grænsen, samt eksisterende og potentielle tilflyttere fra hele Tyskland. Skolen argumenterer endvidere for, at den tyske studieretning ikke vil være en konkurrent til det private tyske gymnasium i Aabenraa (Deutsche Gymnasium für Nordschleswig), da de hvert år afviser elever.

Som et næste led i skolens tysksatsning, ønsker Tønder Handelsskole nu at opnå godkendelse som profilgymnasium med den nye tysksprogede studieretning som et centralt element. De forventer at kunne samle én klasse pr. årgang på den nye studieretning, og de ønsker i den sammenhæng, at kapacitetsfastsættelsen afspejler dette, så lokale danske hhx-ansøgere ikke afskæres fra at kunne søge hhx på deres lokale handelsskole.

Ansøgningen fra Tønder Handelsskole er vedlagt som bilag 1.

De øvrige gymnasiers holdning i sagen

Ansøgningen blev drøftet på mødet i gymnasiesamarbejde Sønderjylland den 8. november 2022. Her fandt man initiativet spændende, men det blev bemærket fra flere sider, at ønsket om en særlig tysk profil også kunne håndteres via den tilknyttede studieretning alene, dvs. uden godkendelse som profilgymnasium. Tønder Gymnasium gjorde desuden opmærksom på, at de ikke kunne bakke op om ansøgningen.

Administrationen har efterfølgende modtaget tre høringssvar fra hhv. Tønder Gymnasium, Deutsche Gymnasium für Nordschleswig samt et fælles høringssvar fra Haderslev Katedralskole, Allsundgymnasiet, Sønderborg Statsskole og Aabenraa Statsskole. Høringssvarene er vedlagt som bilag 2.

De seks almene gymnasier hilser generelt Tønder Handelsskoles nye tysksprogede merkantile studieretning velkommen men er imod, at Tønder Handelsskole tildeles status som profilgymnasium.

Et gennemgående argument er, at uddannelsesstilbuddet, der skal ligge til grund for profilgodkendelsen, ikke er "veletableret", bl.a. fordi, at den tysksprogede studieretning først udbydes med opstart i skoleåret 2023/24, og da elevernes interesse i studieretningen således endnu ikke er påvist.

Endvidere er Tønder Gymnasium af den opfattelse, at Tønder Handelsskole ikke kan siges at have et særligt stærkt tilbud inden for tysk sammenlignet med andre institutioner/afdelinger i nærheden. De argumenterer bl.a. med, at

- Alle sønderjyske (danske) stx- og hhx-udbydere har et særligt miljø med tysk som 2. fremmedsprog.
- Tønder Gymnasium har en sprogdiplomsgodkendelse på højere niveau (DSD 2), som sammen med en stx giver direkte adgang til tyske universiteter, i modsætning til hhx og DSD 1 PRO som hos Tønder Handelsskole. Endvidere har Tønder Gymnasium godkendelse til at undervise i tysk A på to år, mod normalt tre år.

- Deres elever præsterer godt og har en høj overgangsfrekvens til videregående uddannelse.

Tønder Gymnasium peger også på, at profilgymnasieansøgningen og en evt. imødekommelse heraf skærper konkurrencen med de eksisterende ungdomsuddannelser, og at Tønder Handelsskoles ansøgning bruges som argument for at få hævet kapaciteten.

Deutsche Gymnasium für Nordschleswig påpeger, at de i modsætning til Tønder Handelsskole tilbyder undervisning i tysk som modersmål, hvilket passer bedre til den målgruppe, som Tønder Handelsskole appellerer til. Derudover er det kun de seneste to år, at de har afvist ansøgere, og her var der tale om ansøgere bosiddende uden for Nordslesvig.

Profilgymnasieansøgningen har også været drøftet i pt. to af de resterende tre gymnasiesamarbejder, og her har der været en del skepsis, da man dels ikke vurderer, at initiativet berettiger en profilgodkendelse og dels ikke ønsker at starte en bølge af profilansøgninger fremadrettet.

Administrationens vurdering

Jf. bilag 3 vurderer administrationen, at det er positivt, at der arbejdes med at udvikle nye tiltag inden for tysk, og som adresserer nogle af de behov som det omkringliggende samfund har, og som giver eleverne nye muligheder.

For så vidt angår kriteriet om ”et særligt stærkt og veletableret uddannelsesstilbud”, vurderer administrationen samlet set, at Tønder Handelsskole har et særligt stærkt uddannelsesstilbud i form af tysk inden for det merkantile område, der efter fem års arbejde i en vis grad er veletableret. For så vidt angår den centrale del af profilansøgningen, der udgøres af den nye tysksprogede studieretning, vurderes det, at der her er tale om et tilbud, der er i opstartsfasen og som således på nuværende tidspunkt ikke er veletableret.

Administration bemærker i den sammenhæng, at ovenstående vurdering hviler på præmissen om at man kan tale om en ”merkantil toning af tysk” som et bestemt fagligt område. Havde der således været tale om en mere generisk vurdering af fagområdet tysk, ville vurderingen være en anden, jf. de stærke tilbud på hhv. Deutsche Gymnasium für Nordschleswig og Tønder Gymnasium.

Det er administrationens vurdering, at Tønder Handelsskoles profilgymnasieansøgning lever op til de resterende fire kriterier, og at det heller ikke kan sandsynliggøres, at en godkendelse af Tønder Handelsskole som profilgymnasium medvirker til, at den beregningstekniske zone, som Tønder Handelsskole er en del af, skulle skifte status til fordelingszone.

Administrationen bemærker endvidere, at tiltaget er i tråd med den regionale udviklingsstrategi.

Administrationen bemærker desuden, at det ikke er intentionen med elevfordelingsaftalen, at der fremover skal godkendes et større antal profilgymnasier rundt om i landet, og at aftalen appellerer til samarbejde og ikke konkurrence om de sidste elever.

Det er administrationens samlede vurdering, at regionsrådet kan gå to veje, afhængigt af om det vurderes, at der er tale om et særligt stærkt og veletableret tilbud.

Såfremt regionsrådet vælger ikke at godkende profilgymnasieansøgningen, så er det administrationens vurdering, at regionsrådet bør udtrykke anerkendelse af Tønder Handelsskoles arbejde med tysk inden for de seneste år, herunder den nye tysksprogede studieretning. Den videre udvikling bør følges tæt, særligt i forhold til efterspørgslen efter den nye studieretning.

Såfremt regionsrådet vælger at godkende profilgymnasieansøgningen fra Tønder Handelsskole, så er det administrationens vurdering, at der til godkendelsen skal knyttes en række forudsætninger:

- Der skal samarbejdes med de øvrige gymnasiale institutioner, der også henvender sig til tysksprogede elever (fx Tønder Gymnasium og Deutsche Gymnasium für Nord Schleswig) ift. uddannelseskifte mv.
- Ansøgerne skal informeres tydeligt om, hvilke muligheder profillinjen giver ift. at læse videre i Danmark og i Tyskland.
- Tønder Handelsskole skal gennemføre en målrettet indsats for at sikre integration på tværs af skolens elever, uanset modersmål og klassetilhørsforhold.
- Der skal fastsættes et loft på 28 profilelever, hvor det forudsættes, at elever, der optages på den tysksprogede studieretning, også er profilelever.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles, at sagen drøftes.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 22-11-2022

Sagen blev udsat og forelægges på et ekstraordinært, virtuelt udvalgsmøde forud for forretningsudvalgsmødet den 7. december 2022.

Meho Selman og Tage Petersen deltog ikke i behandlingen af sagen.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 30-11-2022

Udvalget anbefaler over for regionsrådet, at der meddeles afslag på ansøgningen fra Tønder Handelsskole om status som profilgymnasium. Det skyldes bl.a., at uddannelsesstilbuddet på nuværende tidspunkt ikke er tilstrækkelig veletableret, herunder for så vidt angår den nye tysksprogede studieretning, der jf. ansøgningen er et centralt element.

Udvalget anerkender dog Tønder Handelsskoles arbejde med at fremme tysk inden for de seneste år, herunder at Tønder Handelsskole er nået forholdsvis langt med at udvikle et spændende uddannelsesstilbud inden for tysk på det merkantile område. Udvalget ser frem til at følge udviklingen på Tønder Handelsskole, herunder udviklingen og opstarten af den nye tysksprogede studieretning.

Bilag

Bilag 1 - ansøgning fra Tønder Handelsskole

Bilag 2 - høringssvar

Bilag 3 - administrationens vurdering

Fraværende A, Elin Søndergaard, A, Karsten Uno Petersen, V, Preben Friis-Hauge

Punkt 2: Eventuelt

22/605

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 30-11-2022

Intet.

Fraværende Elin Søndergaard, A, Karsten Uno Petersen, V, Preben Friis-Hauge, A

Punkt 3: Næste møde

22/605

Sagsfremstilling

Næste møde er tirsdag den 3. januar 2023 kl. 11.00-13.00, som er reserveret til eventuelle dagsordenspunkter, der skal forelægges regionsrådet til beslutning på mødet den 23. januar 2023 i regionshuset.

Hvis der ikke er nogle dagsordenspunkter, som skal forelægges regionsrådet på mødet den 23. januar 2023, er næste møde tirsdag den 31. januar 2023 kl. 10.00-13.00 i regionshuset.

Mødeplan for 2023:

- Tirsdag den 7. marts 2023 kl. 11.00-14.00
- Tirsdag den 21. marts 2023 kl. 11.00-14.00
- Torsdag den 27. april 2023 kl. 10.00-13.00
- Tirsdag den 30. maj 2023 kl. 10.00-13.00
- Onsdag den 9. august 2023 kl. 16.00-18.00 (RESERVERET) (mødet skal afholdes i regionshuset)
- Tirsdag den 5. september 2023 kl. 11.00-14.00
- Tirsdag den 3. oktober 2023 kl. 10.00-13.00
- Torsdag 9. november 2023 kl. 10.00-13.00
- Tirsdag den 28. november 2023 kl. 10.00-13.00

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 30-11-2022

Til orientering.

Fraværende Preben Friis-Hauge, A, Elin Søndergaard, A, Karsten Uno Petersen, V

Punkt 4: Underskriftsside

22/605

Fraværende A, Karsten Uno Petersen, V, Preben Friis-Hauge, Elin Søndergaard, A